

Analyzování a vykazování solventnosti pojišťovny

Základní metodou analyzování a vykazování solventnosti pojišťovny je série následujících poměrových ukazatelů vycházející z účetnictví pojišťovny¹:

$$\text{solvency ratio} = \text{volný kapitál pojistitele} / \text{čisté pojistné}$$

solvency ratio neboli ukazatel solventnosti je základním účetním vyjádřením schopnosti pojišťovny pokrýt své závazky. Volný kapitál jsou prostředky, kterými může pojišťovna volně disponovat. Čisté pojistné je hodnota pojistného připadající na vrub pojistitele. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 30 až 50 %;

$$\text{retention ratio} = \text{netto pojistné} / \text{brutto pojistné}$$

stanovení netto pojistného vychází z teoretického modelu principu ekvivalence, kdy se do rovnosti pokládají budoucí pojistné závazky a pojistné, které za pokrytí rizik platí pojištění. Brutto neboli hrubé pojistné pak představuje netto pojistné rozšířené o zahrnutí nákladových složek a zisku pojišťovny, které z daného obchodního vztahu vyplývají. Nákladovou složkou rozumíme tzv. správní náklady, které dále členíme na získávací, běžné, inkasní a náklady při výplatě důchodu. Získávací náklady jsou spjaty s mechanismy vynaložené na získání klienta formou pojistné smlouvy ohledně pojistného produktu. Běžné správní náklady jsou vynuceny převážně administrativou a provozními náklady pojištění. Inkasní složka je charakterizována výdaji vzniklými z finančních toků plynoucích z jednotlivých pojistných. Ukazatel je tak vždy menší než-li jedna, neboť netto pojistné dosahuje menších hodnot než-li brutto. Lze jej interpretovat také jakožto ukazatel efektivnosti nákladových složek. Z hlediska likvidity stanovuje, jaká část případných závazků je pokryta běžnými finančními zdroji pojišťovny;

$$\text{liquidity ratio} = \text{likvidní aktiva} / \text{technické rezervy}$$

poměr likvidních aktiv ku technickým rezervám vyjadřuje, do jaké míry jsou závazky pojišťovny vyplývající z pojistných vztahů pokryty převážně peněžními prostředky. Tento ukazatel by se dal připodobnit k indikátoru peněžní likvidity obecné finanční analýzy. Čím vyšší hodnota liquidity ratio, tím nižší mírou likvidního rizika je pojišťovna vystavena. Na druhou stranu vysoké ukazatele likvidity obecně snižují efektivnost celkového podnikání;

$$\text{ukazatel technických rezerv} = \text{technické rezervy} + \text{vlastní kapitál} / \text{čisté pojistné}$$

ukazatel technických rezerv (technical coverage ratio) bývá často modifikován i do podoby poměru, kdy se v čitateli spolu s průměrným stavem technických rezerv přičítá i průměrný stav vlastního kapitálu. Hodnota indikátoru by se měla pohybovat v rozmezí 100 až 150 %;

$$\text{expenses ratio} = (\text{pořizovací náklady} + \text{režijní náklady}) / \text{brutto pojistné}$$

je nákladovým ukazatelem, a jeho podoba se blíží převrácené hodnotě obratovosti nákladů ve finanční analýze běžných podniků, brutto pojistné lze totiž přirovnat k tržbám podniku. Pořizovací a režijní náklady jsou spjaty se získáním pojištění, údržbou pojistných vztahů a provozem pojišťovny.

1 Převzato z Růčková: Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi, 2.aktualizované vydání, Praha: GRADA Publishing, 2008, ISBN 978-80-247-2481-2, str. 48-50 a Grünwald, Holečková: Finanční analýza a plánování podniku, 1.vydání, Praha: Ekopress, 2007, ISBN 978-80-86929-26-2, str.112-115